

Think brilliantly and succeed

คิดให้เลิศล้ำ แล้วทำให้สำเร็จ

“ไม่มีอะไรที่เป็นไปไม่ได้”
“ผู้มีพลังความคิด...คือผู้เปลี่ยนแปลงโลก”
“สิ่งใดที่มนุษย์คิดและฝันถึงนั้นเป็นไปได้”
“เปลี่ยนความคิด วิธีชีวิตก็จะเปลี่ยนตาม
จงสร้างฝันแล้วความฝันจะสร้างให้คุณเอง”

สมชาติ กิจयरรวง

- ยินดีกับสิ่งที่ได้มาและยอมรับกับที่เสียไป
- ฝึกทิ้งขยะในใจให้เหมือนทิ้งขยะในมือ
- จงปล่อยวางกับเรื่องที่เราควบคุมไม่ได้
- ไม่มีคำว่าสายสำหรับการเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง
- การเดินทางไม่ได้ขึ้นอยู่กับที่ขาแต่อยู่ที่ใจ
- อย่าเติมเต็มชีวิตไปด้วยความเครียดนะ
- โลกใบนี้ มันมีไว้เหยียบ ไม่ได้มีไว้แบก
- มันก็เป็นแค่วันแย่ๆ แต่ไม่ใช่ทั้งชีวิตหรอกที่แย่
- จงใจอดีตให้เป็นแรงผลักดัน ไม่ใช่แรงบันดาลใจ
- สุขมีความกับสิ่งที่เรามีจงยินดีในแบบที่เราเป็นนะ
- ชีวิตมีอุปสรรคมากมาย สิ่งสำคัญคือล้มแล้วต้องรีบลุก
- ไม่มีใครทำได้ทุกอย่างหรอก 'ไม่ไหวก็พอ' รู้สึกท้อก็พัก
- อุปสรรคทำให้เราเดินช้าลง แต่ไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้เราหยุดเดิน
- จงมีความสุขกับสิ่งดีๆ รอบตัว แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อยแค่ไหนก็ตาม

สถาบันส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร(IBC GROUP)

-คิดให้เลิศล้ำแล้วทำให้สำเร็จ(Think brilliantly and succeed)

ราคา-220-บาท

ข้อมูลบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

-อย่าท้อกับชีวิต แม้ววันนี้มันไม่ดี ก็ไม่ได้แปลว่าไม่ดีเสมอไป

-ไม่ต้องยืนให้สูง ไม่ต้องยืนให้เด่น ขอแค่ยืนให้เป็น แล้วไม่ล้มก็พอ

-ความพ่ายแพ้จะไม่มีวันสูญเปล่า ถ้าเรารู้จักเอามาเป็นบทเรียน

-ฟังคนอื่น ฟังได้แค่ชั่วคราว ถ้าอยากฟังยาว ๆ ต้องฟังตัวเราเอง

ISBN(E-BOOK)-

บรรณาธิการต้นฉบับ สมชาติ กิจยรรยง

ศิลปกรรม/ออกแบบปก นางสาววิวรรณ์ ไชยวัชรนนท์

พิสูจน์อักษรโดย นางสาววิวรรณ์ ไชยวัชรนนท์

อีเมลล์ skillupinter@gmail.com

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดยสมชาติ กิจยรรยง

399 ถ.ลาดพร้าว121 คลองจั่น บางกะปิ กทม.10240

บทที่ 1 การพัฒนาทางความคิดตามวัยของบุคคล

(The cognitive development of people)

คนเราแต่ละคนหรือแต่ละท่านส่วนใหญ่นั้นจะมีความเหมือนกันในด้านปัจจัยสี่ที่เป็นรูปธรรมคล้ายกันหรือเหมือนๆ กัน แต่ทว่าความคิดหรือจิตใจของคนแต่ละคนนั้นส่วนใหญ่แตกต่างกันด้วยหลายๆ สาเหตุทั้งจากสภาพแวดล้อม การเลี้ยงดูหรือกรรมพันธุ์ก็ตาม ที่สำคัญที่จะกล่าวถึงก็คือ ความคิดของคนแต่ละคนนั้น หาได้เหมือนกันก็ไม่ ในบทนี้ขอกล่าวถึงลักษณะของบุคคลกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในมุมมองต่าง ๆ ดังนี้

วัยบุคคลกับการพัฒนาความคิด

การพัฒนาความคิดและสติปัญญาในวัยเด็กแนวโน้มการพัฒนาทางความคิดช่วงอายุของเด็กในวัยต่างๆ เป็นดังนี้

แรกเกิด- 2 ปี

- เริ่มมีการพัฒนาจินตนาการ
- รู้จักการเล่นแบบ เลียนเสียงหรือจังหวะ
- มีความกระตือรือร้นที่จะอยากรู้อยากเห็น

อายุ 2-4 ปี

- เรียนรู้โดยประสบการณ์ตรง
- ทำสิ่งนั้นซ้ำๆ โดยการเล่น
- มีความสนใจในระยะสั้น(ชน)
- มีความรู้สึกที่เป็นตัวของตัวเอง

อายุ 4-6 ปี

- สนุกกับการวางแผนการเล่น
- รู้จักบทบาทของผู้ใหญ่โดยตนเองเล่นสมมุติขึ้น
- อยากรู้ อยากเห็นที่เป็นจริงและถูกต้อง
- มีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นธรรมชาติปรากฏขึ้น

อายุ 6-8 ปี

- รักการเรียนรู้
- ชอบประสบการณ์ที่ทำนายสนุกสนาน
- จินตนาการเปลี่ยนไปสู่ความจริง
- พยายามที่จะบรรยายจินตนาการที่สร้างสรรค์

อายุ 8-10 ปี

- ใช้ทักษะหลายๆ ด้านในการสร้างสรรค์
- สามารถค้นพบวิธีใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะตัว
- มักเปรียบเทียบตนเองกับคนที่น่ายกย่อง
- ชอบซักถามและอยากรู้เพิ่ม

อายุ 10-12 ปี

- เด็กที่ชอบสำรวจค้นคว้า
- ชอบอ่านหนังสือ
- เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
- มีช่วงของความสนใจยาวนานขึ้น
- ชอบทดลองทุกสิ่งทุกอย่าง

ลักษณะบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะประกอบด้วย

- 1.เป็นตัวของตัวเอง ความคิดอิสระ
- 2.รักที่จะก้าวไปข้างหน้า เต็มใจทำงานหนัก
- 3.ไวต่อปัญหา รับรู้เร็ว มองการณ์ไกล คิดหลายแง่มุม มี

ความสามารถ ในการแก้ไขปัญหา

- 4.มีความสามารถในการใช้สมาธิ

5.มีความคิดริเริ่ม ชอบคิด ชอบทำสิ่งที่ซับซ้อน และแปลกใหม่

6.ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และขัดแย้งอดทนในสิ่งที่ไม่แน่ชัด – ไม่ทราบ

7.อดทนต่อความไม่เป็นระเบียบ ไม่ชอบทำตามระเบียบกฎเกณฑ์

- 8.มีอารมณ์ขัน ชอบคิดเล่นไปเรื่อย ๆ

กล่าวโดยสรุปคือ “เป็นบุคคลมีบุคลิกหลาย ๆ อย่างในตัวคนเดียวกัน”

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ ดร. อารี พันธุ์มณีกล่าวว่า

- 1.มีความสามารถในการคิดพลิกแพลงแก้ปัญหาต่างๆ ให้คล่องตัวดี
- 2.ไม่ชอบทำตามอย่างผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล

3.มีจิตใจจดจ่อและผูกพันกับงานและความอดทนอย่าง

ทรหด

4.เป็นผู้ไม่ยอมเลิกล้มอะไรง่าย หรือเป็นนักสู้ที่ดี

5.มีความคิดคำนึงหรือจินตนาการสูง

6.มีลักษณะความเป็นผู้นำ

7.มีลักษณะใจเย็น รื่นเริง

8.ชอบรับประสบการณ์ใหม่ๆ

9.นับถือตนเองและเชื่อมั่นในตนเองสูง

10.มีความคิดอิสระและยืดหยุ่น

11.ยอมรับและสนใจสิ่งแปลกๆ

12.มีความซับซ้อนในการรับรู้

13.กล้าหาญกล้าเผชิญความจริง

14.ไม่ค่อยเคร่งครัดกับระเบียบแบบแผน

15.ไม่ยึดมั่น (Dogmatism) ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกินไปชอบทำงานเพื่อความสูงและความพอใจของตนเอง

16.เป็นบุคคลที่มีอารมณ์ขัน

ลักษณะของนักสร้างสรรค์ความคิด

บุคลิกภาพเฉพาะตัวของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ก็คือ

1. กระตือรือร้น
2. ความคิดหลักแหลม
3. ชอบฝันหวาน
4. ไวต่อปัญหา
5. สรรหาความคิดแปลกๆ
6. รู้จักยืดหยุ่น
7. มีวันเบาๆ
8. ขยัน คิด / ทำจริง
- 9.ละเอียดในการตรวจแก้ปัญห
10. มีอารมณ์ขัน
11. รู้จักใช้เวลา
12. อยากทำให้ดีขึ้น
13. ตื่นตัว เปิดหู-ตา-ใจ
14. อยากรู้ อยากเห็น
15. มีสมาธิ ความตั้งใจ
16. ลงมือทำ
17. อดทน หนักแน่น
18. มองโลกในแง่ดี
19. มุ่งมั่น
20. ร่วมมือ

21. ช่างสังเกต

ในบทนี้ทำให้เราทราบถึงลักษณะของบุคคลแต่ละคนที่จะมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ ซึ่งข้อมูลในแต่ละหัวข้อข้างต้นนั้นท่านไม่จำเป็นต้องมีครบทุกข้อจึงจะบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ ผู้เขียนนั้นอยากจะให้แง่คิดแก่ท่านตรงนี้ว่า “ความยากจน ไม่ได้เป็นกรรมพันธุ์เสมอไป” ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้น เกิดจากการลองผิดลองถูกมานับครั้งไม่ถ้วน เพียงแต่อยากจะฝากข้อคิดสั้นว่า “การทำผิดในครั้งแรกๆ นั้น มิได้หมายความว่าครั้งต่อไปจะผิดตลอดไป” ความเพียรพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมรอคอยเราอยู่แก่นั่นเอง.

บทที่ 2 การสร้างความคิดดีจากไอคิว

(Intelligent Quotient)

ความสามารถด้านสติปัญญาเรามักจะเรียกกันว่า IQ ซึ่งเกิดจาก 2 ส่วนคือ จากยีนส์หรือพันธุกรรม และจากการเลี้ยงดู โดยทั่วไปจะยึดตัวเลข 100 เป็นระดับไอคิวเฉลี่ยของคนปกติ ตามหลักสถิติแล้วคนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 68 ของประชากรทั้งหมดมีไอคิวอยู่ที่ระดับ 85-115 เราเชื่อกันว่า คนไอคิวสูงมักจะเรียนเก่ง ฉลาด แต่ที่จริงแล้ว IQ มีผลต่อความสำเร็จในชีวิตเพียง 20% เท่านั้น

IQ หมายถึงเชาว์ปัญญาของเด็ก ในเด็กแต่ละคนจะมีเชาว์ปัญญาสามารถวัดได้ดังนี้

การวัดเชาว์ปัญญามีหลายวิธี เป็นวิธีสอบถามตามที่มีแบบทดสอบตามมาตรฐานใช้ศึกษาพฤติกรรม ซึ่งเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลเพื่อดูว่าบุคคลนั้นๆ ทำอะไรได้ดีที่สุด คะแนนที่ได้จะเรียกสั้นๆ ว่า IQ (Intelligence Quotient)

ระดับเชาว์ปัญญากับค่า IQ

ค่า IQ	ลำดับความสามารถทางเชาว์ปัญญา
130 และสูงกว่า	ดีเลิศ (Very Superior)
120-129	ดี (Superior)
110-119	ค่อนข้างดี (High Average)
90-109	เฉลี่ย (Average)
80-89	ค่อนข้างด้อย (Low Average)

70-79

คาบเส้น (Borderline)

60 และต่ำกว่า

ปัญญาอ่อน (Mentally Deficient)

ดังนั้น IQ เป็นตัวเลขบ่งชี้ถึงชาวน์ปัญญาในเวลาที่มา

ทดสอบและขณะทดสอบเท่านั้น ว่ามีความสามารถมากน้อยเพียงใด และนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มคนในลักษณะและระดับอายุรุ่นเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น ผู้มาทดสอบไม่ตอบคำถาม อยู่ในอารมณ์โกรธเพราะ ถูกบังคับให้มาทดสอบ หรือเหนื่อยเพลีย ไม่รวมมือในการทดสอบ ผู้ทำการทดสอบใช้เครื่องมือไม่เป็น สภาพแวดล้อมในการทดสอบมีเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้มีสมาธิในการทดสอบได้ดี เป็นต้น

ดร. ศิริพร วงษ์จันทร์ ได้กล่าวถึงเรื่องไอคิวว่าแม้ว่าเราจะได้นับคำว่าไอคิวมาเป็นเวลาร่วมศตวรรษแล้ว ก็มีอีกหลายๆ คิวที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ เช่น อีคิว เอ็มคิว เอคคิว และอีกหลายๆ คิว สารพัดคิวเหล่านี้มีที่มาอย่างไร และมีความหมายอย่างไรกันแน่

IQ (Intelligence Quotient) หรือ ไอคิวที่เราคุ้นกัน มีผู้ให้คำจำกัดความว่า คือตัวเลขทางสถิติที่แสดงถึงความสามารถและการเปรียบเทียบของความสามารถที่จะได้รับความรู้หรือทักษะทางการศึกษา ซึ่งน่าจะแปลง่ายๆ ว่า ไอคิวคือตัวเลขที่บอกความฉลาดในการเรียนรู้ ผู้รู้บางกลุ่ม กล่าวว่า ไอคิวเริ่มมีขึ้นในศตวรรษที่ 19 โดยนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษ ชื่อเซอร์ฟรานซิส กาลตัน หลังจากความโด่งดังของ "The Origin of Species" สิ่งพิมพ์ของ ชาร์ลส ดาร์วิน ดังนั้นในปี คศ 1859 เซอร์ฟรานซิส กาลตัน ได้ศึกษาอย่างหนักเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องของความสามารถของมนุษย์กับพันธุกรรม

การสอบวัดไอคิวได้เริ่มมีขึ้นอย่างล้นหลาม เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาต้องแยกแยะทหารเกณฑ์ตามกลุ่มความฉลาดเพื่อประจำตำแหน่งต่างๆ ในการทำสงครามโลกครั้งที่ 1 หลังจากนั้น บริษัท ห้างร้านก็เริ่มใช้การทดสอบนี้ เพื่อคัดสรรคนว่าจ้าง เลื่อนตำแหน่ง หรือย้ายตำแหน่ง จากนั้นก็มีการนำไปใช้ในระบบการศึกษา

เดิมมีการหาค่า IQ จากอายุของเด็กที่ควรทำข้อสอบ หากด้วยอายุของจริงของเด็กแล้วคูณด้วย 100 เช่น เด็กอายุ 8 ขวบ สามารถทำข้อสอบเท่ากับเด็กอายุ 12 ขวบ ค่า IQ คือ $12, 8 \times 100 = 150$ ซึ่งการคำนวณนี้ใช้กับผู้ใหญ่ไม่ได้ เพราะ หากผู้ใหญ่อายุ 20 แต่ ทำข้อสอบสำหรับคนอายุ 30 ได้ การคำนวณก็จะเป็น $30, 20 \times 100 = 150$ จะตีความว่า ผู้ใหญ่คนนี้มี IQ เท่ากับเด็ก 8 ขวบไม่ได้

การคำนวณค่า IQ ในปัจจุบันจึงใช้วิธีเปรียบเทียบความสามารถกันในกลุ่มคนที่อายุเท่ากัน โดยมีการยึดค่า 100 เป็น มาตรฐาน ผู้ที่ได้คะแนนต่างกัน ก็จะแปรค่าดังนี้

คะแนนระหว่าง หมายถึง

40 - 54 มีปัญหาเรื่องสมองอย่างร้ายแรง เพราะคะแนนที่ได้ น้อยกว่า 1% ของผู้ทดสอบทั้งหมด

55 - 69 มีปัญหาทางสมอง เพราะคะแนนที่ได้ ประมาณ 2.3 % ของผู้ทดสอบทั้งหมด

70 - 84 ต่ำกว่ามาตรฐาน

85 - 114 มาตรฐานคือได้ 68% ของผู้ทดสอบทั้งหมด

115 - 129 สูงกว่ามาตรฐาน

130 - 144 มีพรสวรรค์ 2.3 % ของผู้ทดสอบทั้งหมด

145 - 159 อัจฉริยะ น้อยกว่า 1 % ของผู้ทดสอบทั้งหมด

160 - 175 อัจฉริยะ อย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตาม Walter Lippmann ได้แย้งว่า เพื่อให้ได้รับคะแนนไอคิวสูงๆ อาจทำได้จากการเตรียมตัว ชักซ้อมและทำข้อสอบนั้นๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยไม่จำเป็นต้องมีความฉลาด ดังนั้นจึงไม่เป็นธรรมที่จะตีค่าความฉลาดของเด็กจากการทดสอบที่ไม่เป็นธรรมเช่นนั้น ดังนั้นในปี 1960-1970 การทดสอบไอคิวจึงไม่ได้รับความนิยมเท่าใดนัก

การสร้างไอคิวความฉลาดที่เพิ่มพูนได้ โดยนายแพทย์ ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา ให้ท่านผู้อ่านความสำเร็จในชีวิตสมดังที่คิดได้ อย่างเป็นระบบ ตลอดไป...

ไอคิว (IQ) มาจากคำเต็มว่า Intelligent Quotient คือ ระดับสติปัญญา ซึ่งได้มาจากการวัดโดยแบบทดสอบทางสติปัญญา แล้วแปลผลออกมาเป็นตัวเลข ระดับของไอคิวปกติอยู่ในช่วง 90-110 ตัวเลขเหล่านี้บ่งชี้เฉพาะระดับสติปัญญาในบางด้านของเด็ก ที่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขได้ แต่ไม่ได้เป็นตัวหลักในการบ่งบอกว่าผิดปกติหรือไม่ ต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ร่วมด้วยเพิ่มเติม ผลที่ได้จากการวัดไอคิว ต้องรู้ในรายละเอียดด้วยว่า ใช้แบบทดสอบใด เป็นแบบทดสอบมาตรฐานหรือไม่ ใครเป็นผู้ทดสอบ ช่วงเวลาที่ทำการทดสอบเด็กมีความพร้อมแค่ไหน ให้ความร่วมมือหรือไม่ เพราะสิ่งเหล่านี้มีผลต่อความเชื่อถือในผลลัพธ์ที่ได้ทั้งสิ้น เราคงไม่จำตัวเลขเพียงอย่างเดียวแล้วมาตีตราว่าเด็กฉลาดหรือโง่ การทดสอบไอคิว

ไม่ได้ทำให้รู้ว่าใครเก่งกว่าใคร แต่ทำเพื่อช่วยค้นหาปัญหา แล้วหาแนวทางช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนาให้เด็ก นอกจากนี้ แบบทดสอบไอคิวที่มีใช้กันอยู่ ก็ไม่ได้ครอบคลุมความฉลาดครบทุกด้าน

ความฉลาดทั้งแปดด้านของเรา

เรื่องของสติปัญญา มีทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence Theory) พูดถึงเรื่องของความฉลาด ว่าไม่ได้มีเพียงด้านความคิดด้านเดียว แต่มีอย่างน้อย 8 ด้าน คือ

1. ด้านตรรกศาสตร์ - คณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)
2. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
3. ด้านมิติสัมพันธ์ (Visual Spatial Intelligence)
4. ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย (Bodily Kinesthetic Intelligence)
5. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)
6. ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)
7. ด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)
8. ด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence)

แต่ละคนมีความฉลาดด้านต่างๆ แตกต่างกันไป บางด้านมาก บางด้านน้อย ผสมผสานกันเป็นสัดส่วนที่ลงตัวสำหรับบุคคลนั้นๆ ความฉลาดเหล่านี้ส่วนหนึ่งติดตัวมาตั้งแต่เกิด ถือว่าเป็นต้นทุนของแต่ละคนที่ไม่เท่ากัน แต่อีกส่วนหนึ่งได้จากประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มเติม โอกาสในการฝึกฝน การให้ความสำคัญ และสภาพสังคม

วัฒนธรรม ที่เอื้ออำนวยให้มีการนำออกมาใช้ สำหรับความฉลาดในด้าน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านความเข้าใจตนเอง ได้ถูกหยิบยก มาทำความรู้จักในมุมมองใหม่ หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า อีคิว (Emotional Quotient) "ได้มีความพยายามที่จะวัดออกมาเป็นตัวเลข เหมือนไอคิว ถึงยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในด้านการวัด แต่ก็เป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังมีเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ซึ่งเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่มีการส่งเสริมเช่นเดียวกัน เป็นสิ่งที่มีคู่ขนานไปกับไอคิว แต่ไม่สัมพันธ์กัน คนไอคิวดีไม่จำเป็นต้องมีความคิดสร้างสรรค์ดี คนมีความคิดสร้างสรรค์ดี ก็ไม่จำเป็นต้องมีไอคิวดีเช่นกัน ถ้าคุณพ่อ คุณแม่ สามารถหาสัดส่วนที่ลงตัวของความฉลาดด้านต่างๆ ของลูกได้ และให้การส่งเสริม พัฒนาในแนวทางที่เหมาะสม ถูกทิศทาง ก็จะช่วยให้เขาเป็นผู้ที่ฉลาด มีภูมิปัญญาตามทิศทางเหมาะสมกับตัวเขา สามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยตัวเองได้ในที่สุด แต่ถ้าเขาฉลาดผิดทิศทาง ไม่เหมาะสมกับตัวเขา ถึงจุดหนึ่งอาจหยุดชะงัก พัฒนาด้วยตัวเองไม่ได้ และถอยหลังในที่สุด

สถาบันสร้างสรรค์ศักยภาพสมอง IQ (Intelligent Quotient)

คือ ความเก่ง หรือ ความฉลาดทางปัญญา ซึ่งแบ่งออกเป็นอย่าง ได้แก่

1.ความฉลาดทางด้านภาษา คนพวกนี้จะมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดี ทั้งการพูด การเขียน การอ่าน รวมทั้งความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษา มีความสามารถในการใช้ศิลปะในการใช้ภาษา หรือการสื่อสาร

2.ความสามารถทางตรรกะและคณิตศาสตร์ พวกนี้จะมี

ความสามารถในการใช้ตัวเลข คณิตเลข ได้ดี มีความคิดเชิงนามธรรมได้
เก่ง มีเหตุมีผล คณิตการณ์ไกลได้เก่ง ตั้งสมมติฐานเก่ง

3.ความฉลาดทางด้านมิติ พวกนี้จะมีความสามารถในการ

มองมิติ กว้าง ขาว สูง ไกล ได้เก่ง รวมทั้งสามารถคิดปรับปรุง
วิธีการใช้พื้นที่ได้เก่ง

4.ความฉลาดทางด้านการใช้ร่างกายและการเคลื่อนไหว พวก

นี้จะเป็นคนเก่งทางด้านกีฬา นาฏศิลป์ บัลเลต์ นักมวย

5.ความฉลาดทางด้านดนตรี พวกนี้จะมี

ทางด้านดนตรีมาก เช่น นักดนตรี นักแต่งเพลง นักร้อง จะเข้าถึง
จังหวะจะโคนของดนตรีได้ดี

6.ความฉลาดทางด้านมนุษยสัมพันธ์ พวกนี้จะสามารถเข้าใจ

จิตใจผู้อื่นได้ดี ทั้งความรู้สึก ความคิด ทักษะ และสามารถปรับตัวเข้า
หาผู้อื่นที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ทำให้มนุษยสัมพันธ์ดี

7.ความฉลาดทางด้านเข้าใจตนเอง จะสามารถเข้าใจตนเอง

เป็นอย่างดี รู้จักจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง มีความสามารถในการ
ฝึกฝนตนเองได้ดี

8.ความฉลาดในการเข้าใจธรรมชาติ พวกนี้จะสามารถใช้ชีวิต

ตามธรรมชาติได้อย่างปกติ รู้จักการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการ
อนุรักษ์ธรรมชาติเป็นอย่างดี

สมาธิกับเขาวนปัญญา

สมาธิช่วยให้เกิดเขาวนปัญญาผู้เขียนขอเสนอแนะวิธีปฏิบัติสมาธิอย่างง่าย ดังนี้

1. ฝึกอ่านหนังสืออย่างตั้งใจ สัก 20-30 บรรทัด ในเวลากำหนด 5-7 นาที แล้วเก็บใจความออกหรือฝึกความจำเป็นคำหรือพยางค์ก็ได้เป็นการฝึกให้มีความจำดี คราวละ 20-50 คำ
2. ฝึกเขียนหนังสืออย่างตั้งใจ จะเป็นคัดลายมือก็ได้ โดยระวังไม่ให้ผิดเลย
3. ฝึกสมาธิเกี่ยวกับอิริยาบถในการเดิน (เชิงกรรม) หรือการรำละครให้กำหนดรู้ในการก้าวย่างเดิน ขณะเท้ายก-ย่าง-เหยียบ รู้ ก้าวย่าง ซ้าย-ขวา หมุนตัวกลับ หรือฝึกสมาธิในการนั่ง การยืน รู้อาการที่คู่ขาเข้า เหยียดออก การวางมือขาของตนเองเป็นเบื้องต้นของการฝึกสติให้รู้ตัวตลอดเวลา
4. ฝึกดูลมหายใจ ตัวเอง ระหว่างหายใจเข้าออก กระทบผ่านจุดใดในร่างกายบ้างและไปสิ้นสุดที่ไหน อย่างไร ดูการเปลี่ยนแปลงของระบบลมหายใจ เวลาหายใจเข้าสั้น เวลาหายใจออกสั้นหรือยาว หรือว่าเท่ากัน แรกๆ ลมหายใจยาวๆ หยาบๆ ต่อๆ ไปมีอาการอย่างเดิมหรือหายใจช้าลง ละเอียดประณีตขึ้นหรือยังเหมือนเดิม การสังเกตรู้ความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ จะเป็นทางให้มองเห็นไตรลักษณ์ การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ดับไป ทำให้จิตคลายความยึดมั่นถือมั่นต่อไป

5.ฝึกดูสิ่งหนึ่ง อย่างเพ่งพินิจ (เพ่งสกิม) จะเป็นเจกัณคอก"ไว้
รูปภาพพระหิ้งอื่นให้เพ่งพินิจว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างจะช่วยให้
เป็นคนช่างสังเกตพินิจพิเคราะห์

6.ฝึกสมาธิ ให้รู้ตัวตลอดเวลาว่าขณะนี้ทำอะไรอยู่ เช่น ดื่มน้ำ
น้ำ รับประทานอาหาร ชักผ้า เขียนหนังสือ พุด-สนทนา ให้ฝึกปฏิบัติ
อย่างตั้งใจโดยมีสติกำกับในขณะที่ทำโดยรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา ให้นักเรียน
ฝึกคุมตัวของตัวเองสัก 1 ชั่วโมง ในแต่ละวันแล้วเพิ่มเวลาให้มากขึ้นๆ เป็น
2-3 ชั่วโมง ต่อไปสัปดาห์จะเป็นไปเองโดยอัตโนมัติ รู้ตัว หรือพร้อม
ตลอดเวลา

7.ฝึกบังคับใจให้สงบ โดยหาที่เงียบสงบอยู่คนเดียวแล้วดูเข้าไป
ไปที่ใจตน หยุดความคิดทั้งปวงดูอาการที่ใจว่างๆ สบายจากความสงบ
นั้นสัก 10-20 นาที หรือถ้ามีภาวะใดที่วุ่นวายไม่สงบให้สังเกตจิตจนเห็น
ภาวะความวุ่นนั้นมันเป็นอย่างใด คงที่หรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
แล้วนำมาเปรียบเทียบระหว่างความว่างกับความวุ่น

8.ฝึกสมาธิคลายเครียดแบบเซ็น สภาพแวดล้อมและการ
ทำงานปัจจุบันนี้ทำให้คนเราเคร่งเครียดมาก วิธีแก้คือ ก่อนนอนหรือ
เวลาเครียดมากให้นอนหงายกางขาและแขนราว 45 องศา ศีรษะไม่
หนุนหมอน ใช้คำบริกรรมเวลา หายใจเข้าว่า “พุท” หายใจออกว่า
“โร” จะช่วยให้จิตสงบหลับสบายได้โดยรวดเร็ว แต่ถ้าไม่ต้องการจะ
หลับ จงควบคุมจิตให้มีสติลูกโป่งรู้ตัวอยู่ตลอดสัก 10-15 นาที
อาการเครียดจะคลายไป เกิดความสดใสกระปรี้กระเปร่ามาแทน

9.กำหนดสติที่เคลื่อนไหวของมือ นั่งขัดสมาธิมือทั้ง 2 ค่ำ วางบนหน้าขา จากนั้นตั้งมือขวาบนเข่า ยกมือขวาขึ้นเพียงอก เอามือขวาแตะท้อง มือซ้ายตั้งบนเข่า ยกมือขึ้นเพียงอก เอามือซ้ายวางคว่ำทับบนมือขวา ยกมือขวาแตะอก แล้ววางมือขวาออกข้างตัวทางขวา วางมือขวาตั้งลงบนเข่าขวา แล้วคว่ำมือขวาลงบนเข่าขวา คว่ำมือขวาลงเสร็จแล้วยกมือซ้ายจากหน้าท้องแตะที่อก แล้ววาดมือซ้ายออกข้างตัวทางซ้าย วางมือซ้ายตั้งลงบนเข่าซ้าย แล้วคว่ำมือซ้ายลง จากนั้นตั้งต้นทำใหม่ การสติเช่นนี้ จะเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้รู้ - เห็นลักษณะของ 'ไตรลักษณ์' ได้ เช่นกัน

ในบทที่กล่าวถึงเรื่องไอคิวนี้ก็ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญสามประการคือ ระดับเขาวนปัญญาอันค่า IQ ความฉลาดทั้งแปดด้านของ คนสิ่งที่สำคัญในการทำงานที่พนักงานไม่ควรปฏิบัติก็คือ“งานงาน ชอบเลี้ยง ส่งเสียงชวนคุย มักจะทำชู้ยอยู่เสมอ ครึ่งเจ้านายเผลอก็มัก หลับ รวมทั้งหาเรื่องกลับบ้านก่อนเวลา”นั่นเอง สำหรับผู้บริหารก็คือ ให้ถือคติที่ว่า“รู้เท่าเอาไว้กัน รู้ทันเอาไว้แก้ไข” แต่ขอให้ท่านผู้บริหาร มีจิตใจที่หนักแน่น คือไม่หุเบา เจ้าอารมณ์ ข่มลูกน้อง จ้องแหว เห็นแก่ตัว กลัวเหนื่อย เหนื่อยหา ไม่รักษาคำพูดและขาดมนุษยสัมพันธ์ ผ่าฟัน ปัญหาอุปสรรคต่างๆที่ย่อมยากที่จะพานพบกันนะครับ.

แบบทดสอบท่านเป็นนักสร้างสรรค์หรือไม่

จงตอบคำถามในหัวข้อข้างล่างนี้ หากท่านเห็นว่าท่านมี
บุคลิกภาพสอดคล้องกับหัวข้อดังกล่าว ให้กากบาทเครื่องหมาย ✓
หากไม่สอดคล้องให้ ✕ เครื่องหมายผิดตามความคิดเห็นของท่านๆ
คิดว่าท่านมีบุคลิกภาพดังนี้

1. มีความกระกระตือรือร้นในหลายๆ เรื่องเสมอ
2. เป็นผู้ที่มีความคิดเฉียบแหลมหรือเป็นนักวางแผนที่ดี
3. ท่านว่องไวต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น
4. ละเอียดลออในการตรวจแก้ไขปัญหา
5. ชอบหรือสรรหาความคิดแปลกๆ ต่างๆ นำสร้างสรรค์
งานต่างๆ
6. มองโลกในแง่ดีหรือมีอารมณ์ขันเสมอ
7. รู้จักในการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด
8. ทำ(งาน)อะไรๆ ก็ตามมักจะทำให้ดีขึ้นเสมอ
9. เป็นผู้ต้นตัวต่อการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ทัวสารทิศ
10. เป็นผู้ที่อยากรู้ (อยากรู้อยากเห็น) อยากเห็นเสมอ
11. เป็นผู้ที่จะมีสมาธิหรือค่อนข้างดีเวลาจะทำอะไรก็ตาม
12. ท่านคิดว่าลงมือทำ ดีกว่าการพูดแล้วไม่ทำ หรือต้องทำ
ด้วย พูดด้วยเสมอ
13. ท่านมุ่งมั่นจะอดทน อดกลั้น รอคอยความสำเร็จที่รอ
คอยอยู่เสมอ

14. ท่านเป็นคนช่างสังเกตและชอบจดบันทึกเก็บไว้เสมอ
เพื่อค้นลึ้ม
15. ท่านจะถือมีดหรือไม้เบดมินตันด้วยมือซ้ายหรือถนัด
ซ้ายหรือไม่ว่า

ขอบคุณในความร่วมมือ
สมชาติ กิจยรรยง

เฉลย- หากท่านตอบว่าใช่มีจำนวนข้อหรือคำตอบว่า “ใช่” มากเท่าใดใน
แต่ละข้อนับว่าท่านยังมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากเท่านั้น

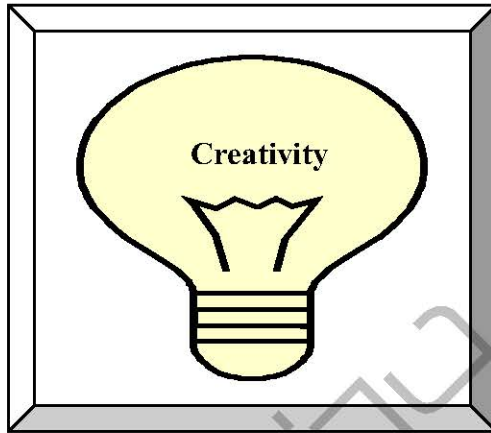
บทที่ 3 การคิดให้ริเริ่มสร้างสรรค์

(Creative Thinking)

การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คิดโน้น – คิดนี้ คิดสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ เป็นการคิดในแนวราบ - แนวกว้าง แต่ถ้าถามว่า ทำไมเราจึงต้องคิดใจกว้าง – คิดให้สร้างสรรค์ เราก็ต้องไม่ลืมว่า โลกเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอยู่ทุกวี่ทุกวัน เราจึงต้องคิดในเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ตัวของเรา หรือองค์กรของเราอยู่ตลอดเวลาด้วย เช่นกันเราจะได้ไม่ตกยุค – ตกสมัย หรือตามคนอื่นเขาไม่ทัน (โดยเฉพาะกับคนที่เขาคิด แต่เราไม่ชอบคิด!)

การคิดอะไรใหม่ๆ ที่เป็นนวัตกรรม หรือเป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาการใดๆ เมื่อนำความคิดนั้นมาพัฒนาแปรให้เป็นรูปธรรมขึ้นมา ความภาคภูมิใจ และความท้าทายที่เราจะติดต่อกันไป อีก ก็จะยิ่งเพิ่มพูนขึ้น

ประการที่สำคัญก็คือ การคิดให้กว้างอาจจะเปรียบเทียบได้กับการเทโซดาลงไปจนเต็มแก้วแล้ววิสกี้มันย่อมทำให้เกิดฟองแผ่กระจาย แล้ววิสกี้นั้นก็จะต้องจางลงจนถึงระดับที่เขานิยมดื่มกัน แต่ถ้าทั้งแก้วมีแต่วิสกี้เข้มข้น มันก็อาจจะเปรียบได้กับชีวิตของคนเรา ที่มีแต่การใช้ความคิดในเชิงลึก (Analytical Thinking) เพียงอย่างเดียว อยู่ตลอดเวลาทั้งสมองก็จะมีแต่ข้อมูล ข้อมูล และข้อมูลที่เข้มข้น สลับซับซ้อน จนกลายเป็นแรงกดดัน ทำให้ “สติแตก (Nervous Breakdown)” ลงก็เป็นได้

ความคิดสร้างสรรค์ในระนาบกว้างนี้เอง จึงเป็นเสมือน เครื่องจรรโลงใจให้เกิดความสุขแก่ชีวิตและเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ เราทุกคนจะแสวงหาวิธีการคิด – วิธีปฏิบัติ ที่ติดตัวไปประยุกต์ใช้ ในทุกแห่งหนและทุกเวลา

องค์ประกอบที่สำคัญของความคิดสร้างสรรค์

การคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นเรื่องง่ายที่ใครๆ ก็ทำได้ แต่ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน นั่นก็คือ

1.ความมุ่งมั่น-ตั้งใจจริง-แรงบันดาลใจ ต่อการที่จะลงมือคิด และลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.ความแปลกใหม่ที่แตกต่างไปจากธรรมดา ถ้าแก้วที่มีน้ำ เต็มถูกวางอยู่บนโต๊ะ คนที่มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ เขาก็ อาจจะมึมมองที่แตกต่าง อาจคิดไปถึงว่าถ้าจะวาดภาพนี้เป็นสีน้ำมัน

แล้วจะเป็นไปอย่างไร หรือถ้าจะถ่ายรูปเป็นสีขาวดำแล้วมุมมองของภาพนี้จะเป็นอย่างไรมาก่อน แต่สำหรับคนที่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์มันก็เพียงแต่น้ำธรรมดาๆ เพียง 1 ใบ ที่มีน้ำเต็มและก็ถูกวางไว้บนโต๊ะโดยใครก็ช่างมัน

3.ความมีคุณค่า เมื่อคิดสร้างสรรค์แล้ว สิ่งที่เป็นผลพวงของความคิดนั้น จะเกิดเป็นคุณค่าใหม่ๆ แก่เจ้าของความคิด ดังที่เราเคยได้รับทราบกันมาว่า ความคิดสร้างสรรค์ใดๆ เมื่อถูกนำไปพัฒนาให้เป็นรูปธรรม ก็จะเป็นนวัตกรรม (Innovation) ขึ้นมา จึงเท่ากับเกิดความมีคุณค่าขึ้นบนความคิดนั้นๆ

วิธีคิดให้กว้างอย่างสร้างสรรค์

มีขั้นตอนอย่างง่ายๆ ที่ทุกคนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ ดังนี้ :-

1.เตรียมตัว – เตรียมใจ ให้พร้อมต่อการใช้ความคิด พร้อมทั้งจะเป็นคนช่างคิด – ช่างสงสัย – ช่างถาม ถามตัวเอง – ตอบตัวเอง ทั้งนี้เพื่อการค้นหาคุณค่าใดๆ ที่จะมีอยู่รอบๆ ตัวของคุณ

2.เก็บรวบรวมข้อมูล องค์กรความรู้ องค์กรประกอบใหญ่ๆ ไปจนถึงย่อยๆ จากทุกๆ แหล่งที่คิดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ คุณจะต้องคิดให้กว้างอย่างสร้างสรรค์ และประการที่สำคัญก็คือ สิ่งที่คุณเก็บรวบรวมมาทั้งหมดนั้นต้องทันสมัย มิใช่ล้าหลังหรือตกยุคจนทำให้คุณค่าที่จะบังเกิดนั้นกลายเป็นศูนย์ไป

3.ลองจัดหมวดหมู่ของความคิดออกเป็นด้านๆ หรือส่วนๆ ตามกลุ่มหรือตามจำนวน อย่างเช่น ถ้าเราเป็นร้านขายไส้กรอกหมู เราก็อาจจะเอาเม็ดตัดแบ่งมันออกเป็น 3 ท่อน แล้วมองแต่ละท่อนว่าเป็นอาหารเช้า – กลางวัน และอาหารเย็น แล้วเราก็จะเริ่มคิดต่อไปได้ว่าแต่ละมือนั้น เราจะเอาไส้กรอกมาทำเป็นอาหารอะไรขายต่อไปได้อีก เป็นต้น

4.ลองประสานเชื่อมต่อกันแล้วเอามาเปรียบเทียบกัน อย่างเช่น ถ้าเรามีสา쿠กับน้ำเชื่อมแล้วเราจะทำอะไรบ้าง ลองนึกถึง สาคุ – น้ำเชื่อม – น้ำเต้าหู้ – น้ำร้อน เปรียบเทียบกับสาคุ – แคนตาลูป – น้ำเชื่อม – น้ำแข็ง ทั้ง 2 อย่างนี้เป็นของร้อนเทียบกับของเย็น โดยมีสาคุกับน้ำเชื่อมเป็นพื้น ส่วนอื่นเช่น น้ำเต้าหู้หรือแคนตาลูปและน้ำแข็งถือเป็นส่วนเติม เพิ่งลงไปในเชิงผสมผสาน – เชื่อมต่อ ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ

5.คิดทบทวนอีก 2 – 3 ครั้ง จนกระทั่งมั่นใจในความคิดสร้างสรรค์นั้น อาจจะต้องมีสมาธิ รวมถึงความเพียรพยายาม ในการใช้ความคิดจนเกิดเป็นผลลัพธ์ที่กระจ่างแจ้งขึ้นมาให้จงได้

6.ลองมองในมุมที่คนอื่นเขาไม่มองดูบ้าง แล้วเราจะเห็นอะไรดีๆ จากนั้นก็ลองคิดในมุมอื่นๆ ที่คนอื่นเขาไม่คิดดูบ้าง แล้วคุณจะได้อะไรดีๆ

FedEx

**คำถามที่ 4 ท่านเห็นอะไรในโลก
ของเฟดเอ็กซ์ ?**

ถ้ามองทั้ง 2 ภาพนี้ แล้วไม่เห็นอะไร ก็ขอให้ท่านเลิกอ่าน
ตัวหนังสือส่วนที่เป็นหมึกพิมพ์สีดำ แต่ลองอ่านที่หมึกไม่ได้พิมพ์คือ
ส่วนที่เป็นสีขาวดูบ้าง แล้วท่านจะพบกับโลกใหม่ – โลกในมุมมอง
อื่น และโลกแห่งความคิดสร้างสรรค์ ถ่ายทอดเป็นรูปภาพ สัญลักษณ์
หรือตัวหนังสือ เพื่อบันทึกความคิดสร้างสรรค์อันนั้นไว้โดยทันที

AEE KRU

**คำถามที่ 5 ให้เรียงพยานะเหล่านี้
เสียใหม่ ให้เป็นคำที่ท่าน
คุ้นเคยที่สุด**

การคิดให้กว้างอย่างสร้างสรรค์ (Creative Thinking) นี้เอง ที่จะเป็นตัวเปิดมุมมอง – เปิดความคิดให้เรามองเห็นโอกาส (Opportunity) ใดๆ เพื่อที่จะนำโอกาสนั้นมาพัฒนาให้เป็นธุรกรรม เกิดเป็นคุณประโยชน์แก่ตน แก่องค์กร สังคม และประเทศชาติ

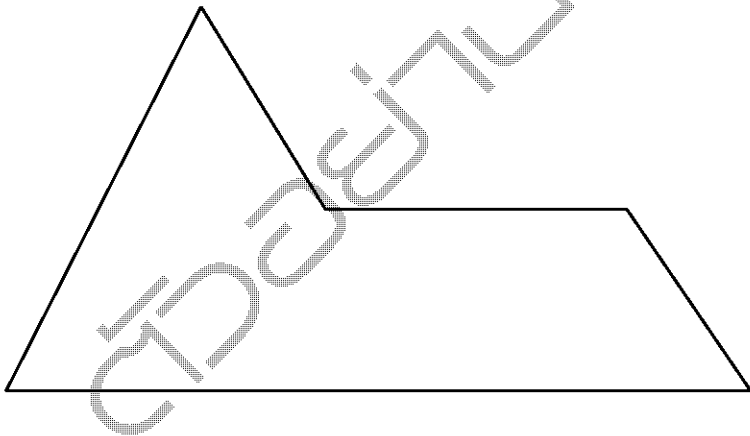
บ่อยครั้งที่เราเพียรพยายามที่จะเร่งรัดให้บุคลากรช่วยกันแสวงหาโอกาส (Opportunity Seeking) เพื่อให้เกิดพัฒนาการในเชิงบวกนานาประการ แต่ในหลายๆ องค์กรก็ไม่สามารถปฏิบัติได้ เพราะคุณภาพโดยรวมของบุคลากรนั้นยังอ่อนด้อยเรื่องของการพัฒนา

“การคิดให้กว้างอย่างสร้างสรรค์” เป็นสำคัญ

ที่มา.-บางส่วนจากหนังสือ วิธีคิดเชิงระบบ (Systematic Thinking) โดยวีรวัช ฆาณะคีรานนท์ บริษัท เอ็กเซนเปอร์เน็ท จำกัด

กิจกรรมสร้างความคิดให้ริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างสฟิงซ์ใหม่

รูปเรขาคณิตที่เห็นข้างล่างนี้ มีชื่อเรียกว่า “สฟิงซ์” งานของคุณคือ จัดการแบ่งพื้นที่รูปนี้ออกเป็น 4 ส่วนเท่าๆ กัน โดยที่แต่ละส่วนจะมีลักษณะเหมือนรูปเดิมคือ “สฟิงซ์” นี่ทุกประการ เกมด้านที่สมนัย หรือสอดคล้องกันก็มีขนาดเท่ากันด้วยทุกรูป

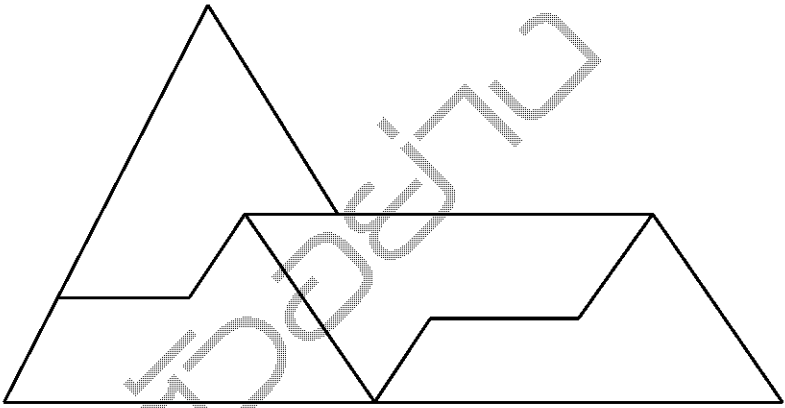

จาก : สนุกทายสนุกคิด

โดย : พจณี นิราศรพ

เฉลยสร้างสฟิงซ์ใหม่

รูปเรขาคณิตที่เห็นข้างล่างนี้ มีชื่อเรียกว่า “สฟิงซ์” งานของคุณคือ จัดการแบ่งพื้นที่รูปนี้ออกเป็น 4 ส่วนเท่าๆ กัน โดยที่แต่ละส่วนจะมีลักษณะเหมือนรูปเดิมคือ “สฟิงซ์” นี่ทุกประการ แอมด้านที่สมนัย หรือสอดคล้องกันก็มียขนาดเท่ากันด้วยทุกรูป

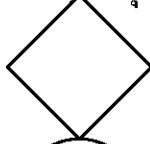

จาก : สุนัขทาสุนัขคิด

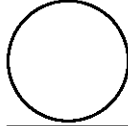
โดย : พจณี นิราศรพ

แกะดำภาพใดที่ไม่อยู่ในกลุ่ม มีอยู่ 1 ภาพ

A

B

C

D

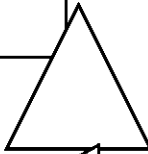
E

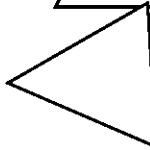
F

G

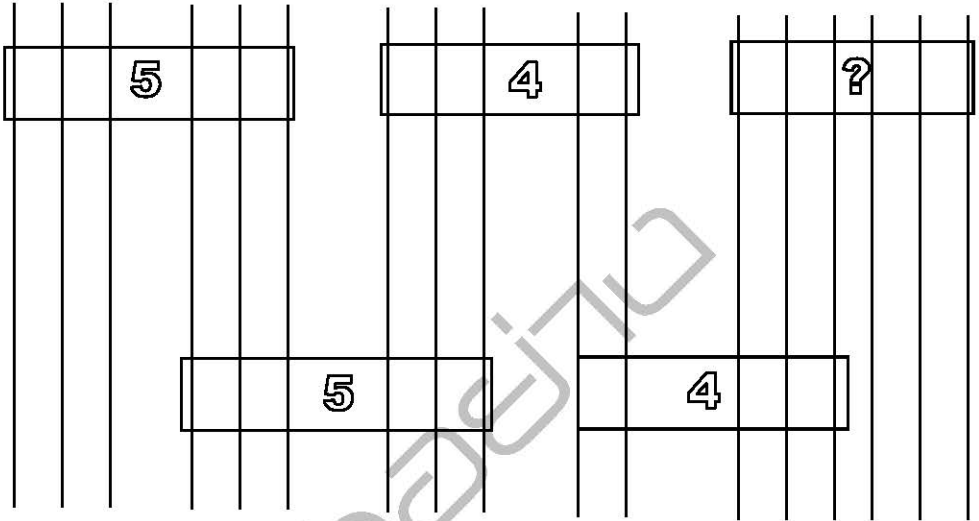

H

เฉลย คือ ภาพ G หากแบ่งครึ่งตามแนวนอนแล้วจะได้ขนาดพื้นที่ๆ

ไม่มากไม่น้อย

ตัวเลขที่หายไปคือเลขอะไร ?

คำตอบ.-คือ หมายเลข 6 (มีเส้นตรงลากผ่านกรอบสี่เหลี่ยมเท่าจำนวนเส้นคือตัวเลขในกรอบ)

เรียงลำดับ

ตัวอักษรถัดไป คือ ตัวอะไร ถ้ากำหนดให้ตัวอักษรแต่ละตัว
มีความสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะเรียงลำดับอย่างไรอย่างหนึ่ง

ห

ส

ส

ส

ห

ห

?

เฉลย.-คืออักษร จ. ซึ่งเป็นตัวอักษร ตัวแรกของตัวเลขที่ใช้เขียนไป
ตามลำดับ หนึ่ง สอง สาม.....เจ็ดนั่นเอง

ผู้บริหาร/ผู้นำแต่ละแบบ

วัตถุประสงค์

- ระดมสมองแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- ฝึกในการพัฒนาความคิด และการรู้จักวิเคราะห์

อุปกรณ์

- รายชื่อสัตว์ 10 ประเภท คือ หมู ไก่ วัว นก ปู เสือ แรด ม้า ปลาไหล ลา

วิธีการดำเนินการ :

- ให้แต่ละท่านฝึกคิดวิเคราะห์ผู้บริหารแต่ละแบบ โดยการเลือกสัตว์ประเภทใดประเภทหนึ่ง
- ให้แต่ละท่านวิเคราะห์สัตว์ประเภทต่างๆ คือ **หมู ไก่ วัว นก ปู เสือ แรด ม้า ปลาไหล ลา**
- ให้แต่ละทีมระดมความคิด 4 ประเด็นหลักคือ :-
 - ข้อดีของสัตว์ที่เลือกไว้
 - ข้อเสียของสัตว์ที่เลือกไว้
 - สรุปผู้บริหารที่ได้รับไป
- ให้เวลาท่านละ 10 นาที
- ได้เวลาแล้วให้อูตัวอย่างการระดมความคิดที่ผู้เขียนเคยใช้ในกระบวนการกลุ่ม

ตัวอย่าง การระดมความคิดผู้นำแต่ละแบบ

ผู้นำแบบนก

ชื่อกลุ่ม : นกนางนวล

วิเคราะห์รูปแบบผู้บริหารเปรียบเทียบกับกรณีชนิดของสัตว์ต่างๆ

1. วิเคราะห์ผู้บริหารแบบ “นก”

ข้อดี

ข้อเสีย

ก (กระจอก)

- ☐ รวดเร็ว คล่องแคล่ว ว่องไว
- ☐ พุดมาก ขี้บ่น
- ☐ ชอบอยู่รวมกลุ่ม
- ☐ วิสัยทัศน์แคบ
- ☐ หากินเป็นทีม

อ (อินทรี)

- ☐ แข็งแรง สง่า เฉลียวฉลาด
- ☒ ชอบอยู่โดดเดี่ยว
- ☐ แม่นยำ อดทน
- ☐ เผด็จการ
- ☐ วิสัยทัศน์กว้างไกล วางแผนดี
- ☐ เป้าหมายการทำมาหากินใหญ่ แน่นนอน

ชัดเจน

- ☐ รักอิสระ
- ☐ เชื้อมั่นในตนเองสูง

2. ระบบบริหารจะเป็นแบบ “รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง”
“ได้ให้รู้ก เสียให้หลบ”

3. ถ้าอยู่ในองค์กร ควรทำหน้าที่บริหารแบบนอกอินทรี ทำงาน
เป็นทีมแบบนกกระจอก

Copyright

บทที่ 4 การคิดอย่างคนเก่ง

(Excellent think)

ในชีวิตจริง เราคงคุ้นเคยกันได้ฟังกันอยู่บ่อย ๆ ถึงคำ 2 คำ คือ คำว่า “คิดเก่ง” และ “คิดอย่างเป็นระบบ” โดยเข้าใจกันไปว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวบุคคล และเป็นเรื่องที่เก่งกันได้ยาก เราจึงมักจะชื่นชอบ ให้การยอมรับนับถือแก่คนที่มีความสามารถเหล่านี้ว่าเป็น “คนเก่ง”

คนที่คิดเก่งนั้น อันที่จริงแล้วไม่จำเป็นต้องใช้ “พรสวรรค์” เสมอไป ที่แน่ ๆ ก็คือ พวกเขามีความเพียรพยายาม – มี “พรแสวง” อยู่ในเกณฑ์สูงเขาจะได้ไปแสวงหาวิธีต่างๆ นานา สารพัดรูปแบบที่ล้วนแล้วแต่เป็นวิธีการเชิงระบบ (Systemic Approach) ทำให้เขา “คิดเก่ง” แม้กับเรื่องที่ยังยากสลับซับซ้อนมากๆ ได้อย่างไม่มีใครเสมอเหมือน

คนเหล่านี้เขาจะเข้าใจในเทคนิคของการคิดอย่างเป็นขั้นเป็นตอน พร้อมทั้งมีแผนภูมิ – ตารางและเครื่องช่วยในการคิด โดยจะประยุกต์ใช้มันอย่างเหมาะสมในแต่ละกรณี โดยที่ผลลัพธ์สุดท้ายที่ได้จากกระบวนการคิด จะมีทั้งความถูกต้อง ความครบถ้วน และความสมบูรณ์ พวกเขาจึงได้รับการยอมรับจากสังคมโดยทั่วไปว่าเป็น “คนเก่ง – คิดเก่ง”

แต่ก็มีความจริงที่สำคัญอยู่ประการหนึ่ง ก็คือ เรื่องของความคิดอย่างเป็นระบบนี้ มิใช่เรื่องที่ยากเย็นอะไร เราทุกคนสามารถเรียนรู้กันทั้งหมด ใคร ๆ ก็สามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งก็เท่ากับว่าเราทุกคนมีโอกาสเป็น “คนเก่ง” ได้อย่างเสมอภาคกัน ขึ้นอยู่กับเจตนาธรรมของแต่ละคนเป็นสำคัญสำหรับท่านที่อยากจะเป็นก็ขอให้ลองนำหลักการในหนังสือนี้ไปปฏิบัติดู แล้วท่านก็จะรู้ว่าการเป็นคน “คิดเก่ง” นั้นไม่ยากอย่างที่คิด และการเป็น “คนเก่ง” นั้นท่านเองก็ทำได้

วิธีคิดของสมองเรา

สมองของคนเราแบ่งออกเป็น 2 ซีกทำหน้าที่ควบคุมกันในลักษณะที่แตกต่างกัน

สมองซีกซ้าย - ควบคุมการคิดที่เป็นเรื่องของ ตรรกะ การวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยเหตุผล การคิดคำนวณในเชิงลึก – เชิงระบบ เป็นสำคัญ

สมองซีกขวา - ควบคุมการคิดในเชิงสร้างสรรค์ คิดในแง่บวกต่าง ๆ ควบคุมอารมณ์และจิตใจ รวมถึง ญาณหยั่งรู้ต่าง ๆ ถือเป็นการคิดในมุมกว้างที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของเราไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสมองซีกซ้ายแต่อย่างใด

ชีวิตของคนเรา ที่ดีที่สุดจึงควรอิงกับหน้าที่การทำงาน
ของสมองดังกล่าวข้างต้น นั่นก็คือ :-

- ❑ คิดให้ลึกเชิงวิเคราะห์
(Analytical Thinking)
- ❑ คิดให้กว้างอย่างสร้างสรรค์
(Creative Thinking)
- ❑ คิดให้ครบจนจบเรื่อง
(Integrative Thinking)
- ❑ คิดในภาพรวมทั้งระบบ
(Systems Thinking)

สำหรับรายละเอียดในแต่ละวิธีของการคิดนั้น "ได้นำเสนอไว้
ตอนต่อๆ ไป แต่ก็อยากจะขอเน้นย้ำไว้ ณ ที่นี้ว่า :-

“ถ้าผู้ใดสามารถฝึกปฏิบัติ ในวิธีคิดทั้ง 4 ประการนี้ จน
กลายเป็นอุปนิสัยประจำตัวได้แล้วละก็ ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพสูง
ต่อกิจการใดๆ ก็จะมีเกิดขึ้นและความสุข – ความสำเร็จในชีวิตจะ
เป็นสิ่งที่ไม่ไกลเกินเอื้อม”

กิจกรรมคิดอย่างผู้นำ

กรณีศึกษา นายหลากผู้หลายเรื่อง

ที่ จ. อุดรธานี ชาวสวนคนหนึ่งชื่อว่า นายหลากๆ แม้ความรู้ไม่สูงนักแต่ก็ชอบอ่านหนังสือสารคดี จึงได้ซื้อหนังสือพอกเก็ตบุ๊กที่เป็นความรู้ด้านสุขภาพ ประวัติศาสตร์ ไว้อ่านยามว่างหลายสิบเล่ม บ่ายวันหนึ่งพอกำลังจะหิบบและเริ่มอ่านหนังสือสารคดีที่ซื้อมา ก็ได้ยินเสียงโทรศัพท์จากเพื่อนที่อยู่ระของว่า ในวันพรุ่งนี้จะมีคนมารังวัดที่ดินในที่ข้างเคียงที่ จ.ระยอง จึงให้นายหลากไปดูจุดรังวัดที่ดิน นายหลากจึงได้รับปากกับเพื่อนว่าวันพรุ่งนี้เขาจะไป

เขาจึงบอกกับภรรยาว่า “พรุ่งนี้เช้าเขาจะไปดูไร่เงาะที่ จ.ระยอง” พอเช้าวันรุ่งขึ้น เขาก็เดินไปที่รถเก๋ง เพื่อตรวจเครื่องยนต์ก่อนจะติดเครื่อง ก็พบว่าน้ำในหม้อน้ำรถยนต์พร่องไปมากเหลืออยู่แค่ค่อนถึง เขาจึงเดินเข้ามาเพื่อจะหยิบน้ำประปาจากหลังบ้านเพื่อจะนำไปใส่ถังในหม้อน้ำ

ระหว่างทางมองเห็นไก่อยู่ในกรง จึงเดินไปที่กรงไก่เพื่อจะนำไก่ย้ายมาใส่สุมไก่พร้อมที่จะให้อาหารไก่และน้ำ ขณะที่เดินผ่านกรงไก่อยู่ เขาเห็นสุนัขที่ล่ำโซ่ไว้ เขานึกขึ้นมาได้ว่ายังไม่ได้ปล่อยสุนัขไปวิ่งและให้อาหารเลย เขาจึงเดินไปหยิบสุมไก่ พร้อมนำอาหารไก่และน้ำมาเลี้ยงไก่

พอเดินไปถึงถึงข้าวเปลือกอาหารไก่ ก็เห็นกองกระดาด หนังสือพิมพ์ วางระเกะระกะปะปนกับกลองกระดาด ของกระดาด และปฏิทินแขวนเก่าๆ 4-5 ฉบับ ที่เก็บไว้เพื่อชั่งกิโลขาย ก็ยังไม่มีใครเก็บให้เรียบร้อยเลย เมื่อไปถึงถึงข้าวเปลือกก็เห็นกองกระสอบ ข้าวโพดวางสะเปะสะปะอยู่ เขาก็เลยนึกขึ้นได้ว่าจะต้องคัดข้าวโพด ไปส่งตลาดในเย็นวันนี้ เขาก็เลยนั่งคัดข้าวโพด ระหว่างคัดข้าวโพด อยู่ สายตาก็เหลือบมองไปเห็นกระถางต้นไม้ใบใหม่ที่เขาซื้อมา หลายวันแล้ว เพื่อที่จะนำไปขายต้นกัท้มรกต ก็คิดขึ้นได้ว่าภรรยา เขาบ่นเรื่องต้นกัท้มรกตควรรายหลายวันแล้วๆ ก็ยังไม่ได้ขายเลย

เขาก็เลยลุกขึ้นเพื่อจะไปเอากระถางต้นไม้มาขายพันธุ์ ระหว่างทางก็มองเห็นแมวสายสวาทสุดรักตัวหนึ่ง เดินเท้ากระผลกอยู่ ในลานบ้าน เขาสงสัยว่าแมวไปสะดุดโดนอะไรมา เขาก็เลยวางกระถางต้นไม้ใบใหม่ไว้ แล้วไปปรึกษาคุณเลขาแมวสายสวาท

ขณะที่เดินกำลังจะไปหอยิบยาแดง ก็เหลือบมองเห็นจักรยาน ของบุตรชายที่โช้หูลุดอยู่และยางรั่วเมื่อวานนี้ ซึ่งลูกชายบอกว่าให้ซ่อมให้ เพราะจะใช้ถีบไปงานแข่งกีฬาที่โรงเรียนในตอนบ่ายของวันรุ่งขึ้นกลับลูกสาวอีกคนของเขา

นายหลากจึงเดินไปที่รถจักรยานของลูก เพื่อที่จะซ่อมจักรยาน แล้วก็.....แล้วท้ายที่สุดก็.....เมื่ออ่านจบแล้ว ขอให้ท่านวิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะที่ดี พร้อมให้เหตุผลแก่ไขเวลาที่สุดญเปล่าแก่นายหลากผู้หลายเรื่องคนนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะแก่นายหลากหลายในการแก้ไขเวลาที่สูญเปล่า

ปัญหา/สาเหตุที่เป็นไปได้	ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข
1. ขาดการวางแผน	
2. ขาดการจัดลำดับความสำคัญ	
3. มีงานที่ผูกมัดมากเกินไป	
4. การบริหารแบบผูกเงิน	
5. ความรีบร้อนมากเกินไป	
6. ใช้เวลาอ่านเอกสารมากเกินไป	

7. งานเอกสารมากเกินไป	
8. มีงานค้างคั้งมาก	
9. ไม่กล้าตัดสินใจ	
10. กลัวการมอบหมายงาน	
11. ปฏิเสธไม่เป็น/ชอบสั่งคน	
12. ใช้โทรศัพท์ขาดประสิทธิภาพ	

คราวนี้ท่านลองมาวิเคราะห์การใช้เวลาสำหรับตัว ท่านดูจากคำถามข้างล่างนี้

จงตอบคำถามตามหัวข้อข้างล่างต่อไปนี้ โดยบันทึกรายละเอียดที่ท่าน
สามารถจะระลึกได้เพื่อทบทวนงานและวางแผนการใช้เวลาใหม่

ก. ท่านทำงานที่สมควรทำไม่ว่าเวลาที่ถูกต้องหรือเปล่า

ก. 1. มีงานใดบ้างที่ท่านไม่ควรทำเองเลย _____

ข. 2. มีงานใดบ้างที่เขาไว้ทำให้หลังได้ _____

ข. มีงานใดบ้างที่น่าจะหาวิธีอื่นได้ดีกว่า (ถ้ามีให้ระบุ)

ข. 1. ทำได้รวดเร็วกว่า _____

ข. 2. ทำได้ง่ายกว่า _____

ข. 3. มีรายละเอียดต้องศึกษาน้อยกว่า _____

ข. 4. ให้ผลที่ดีกว่า _____

ค. มีการขัดจังหวะหรือสูญเสียเวลาอย่างไร

ค. 1. ท่านถูกขัดจังหวะหรือสูญเสียเวลาอย่างไร (โทรศัพท์, แยก,
ประชุม, วิกฤติหรือเหตุฉุกเฉิน, นาย, ลูกค้า, เพื่อน) ฯลฯ

ค. 2. ท่านถูกขัดจังหวะเท่าไร _____

ค. 3. เสียเวลานานเท่าไร _____

ค. 4. เรื่องที่ขัดจังหวะมีความสำคัญอย่างไร _____

ค. 5. ท่านต้องใช้เวลานานเพียงใดในการกลับมาปะติดปะต่อเรื่อง
กำลังทำอยู่ _____

- ก. 6 มีงานมากนักน้อยเพียงใดที่ต้องทิ้งค้างไว้อันเนื่องจากการ
จัดจังหวะ _____

ง. มีการประชุมโดยไม่จำเป็นหรือไม่

- ง. 1 ท่านเกี่ยวข้องกับการประชุมที่มีอยู่หรือไม่ _____
 ง. 2 ท่านต้องรับผิดชอบในการจัดประชุมหรือไม่ _____
 ง. 3 ท่านมีวิธีการอื่นแทนการประชุมหรือไม่ _____
 ง. 4 ท่านสามารถมอบหมายให้ผู้อื่นประชุมแทนได้หรือไม่ _____

จ. เคยทำกิจกรรมเพื่อประหยัดเวลาระหว่างรอกอยหรือไม่

- จ. 1 มีงานที่ต้องรอกอยมากเพียงใด _____
 จ. 2 ระหว่างรอกอยทำกิจกรรมอะไรบ้าง _____